

GIMNAZJALNA OLIMPIADA WIEDZY O SPOŁECZEŃSTWIE

Edycja I
[rok szkolny 2015/2016]
14 stycznia 2016 r.

TEST ELIMINACJI SZKOLNYCH
bez klucza odpowiedzi

Organizator Olimpiady:

Fundacja Promocji i Akredytacji Kierunków Ekonomicznych

Patronat honorowy:

Ministerstwo Edukacji Narodowej

TEST

1. (1 pkt) Potrzeby społeczne:
  - a) są wrodzone,
  - b) kształtują się wraz z upływem czasu,
  - c) wyznaczają miejsce człowieka w społeczeństwie,
  - d) są eliminowane wraz z wiekiem.
2. (1 pkt) Socjalizacja to:
  - a) proces uczenia się życia w społeczeństwie,
  - b) proces zaspokajania uświadomionych potrzeb,
  - c) proces wykrycia nieuświadomionych potrzeb,
  - d) proces samoświadomego kształtowania się społeczeństwa.
3. (1 pkt) Społeczeństwem nazywamy:
  - a) zbiorowość ludzką żyjącą na danym obszarze, powiązaną różnymi relacjami i dysponującą służącymi jej instytucjami,
  - b) zbiorowość ludzką homogeniczną etnicznie, powiązaną różnymi relacjami i dysponującą służącymi jej instytucjami,
  - c) zbiorowość ludzką jednolitą religijnie, powiązaną różnymi relacjami i dysponującą służącymi jej instytucjami,
  - d) zbiorowość ludzką homogeniczną etnicznie i religijnie.
4. (1 pkt) W społeczeństwie obywatelskim:
  - a) obywatele sami organizują siebie i swoje działania społeczne,
  - b) obywatele organizowani są wyłącznie przez władze,
  - c) państwo nie interesuje się tym, co robią obywatele,
  - d) państwo jest przeciwnikiem społeczeństwa.
5. (1 pkt) Aby społeczeństwo obywatelskie mogło funkcjonować, kluczowe jest stworzenie:
  - a) społeczeństwa demokratycznego,
  - b) społeczeństwa autorytarnego,
  - c) społeczeństwa totalitarnego,
  - d) społeczeństwa egalitarnego.
6. (1 pkt) Wniosek o przeprowadzenie referendum gminnego jest zgłaszany przez:
  - a) mieszkańców,
  - b) wojewodę,
  - c) wójta,
  - d) starostę.
7. (1 pkt) Państwo tworzą:
  - a) terytorium, ludzie, suwerenna władza,
  - b) terytorium, prawo, granice,
  - c) ludzie, religia, władza,
  - d) terytorium, naród, prawo.
8. (1 pkt) W państwie demokratycznym źródło władzy to:
  - a) obywatele,
  - b) konstytucja,
  - c) prawo,
  - d) wybory.
9. (1 pkt) Aby społeczność została uznana za naród, musi posiadać:
  - a) historię, kulturę, język, poczucie tożsamości narodowej,
  - b) terytorium, kulturę, państwo, prawo,
  - c) terytorium, historię, prawo, język,
  - d) państwo, poczucie tożsamości narodowej, język, prawo.
10. (1 pkt) Wrogość do wszystkiego, co obce, niezwiązane z własnym narodem i ojczyzną, to:
  - a) patriotyzm,
  - b) szowinizm,
  - c) nacjonalizm,
  - d) rasizm.

11. (1 pkt) Masową, planową zagładę Żydów w czasie II wojny światowej nazywamy:
- Holocaustem,
  - nazizmem,
  - szowinizmem,
  - rasizmem.
12. (1 pkt) Prześladowanie lub złe traktowanie osoby lub grupy osób ze względu na jej narodowość, rasę, religię, płeć lub orientację seksualną jest określane mianem:
- dyskryminacji,
  - dyskredytacji,
  - dysasocjacji,
  - dystrofii.
13. (1 pkt) Zasada gwarantująca swobodę głoszenia poglądów i zrzeszania się to:
- pluralizm,
  - pleonazm,
  - populizm,
  - praworządność.
14. (1 pkt) Polska nie jest państwem członkowskim:
- Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu,
  - Organizacji Narodów Zjednoczonych,
  - Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju,
  - Unii Europejskiej.
15. (1 pkt) Czynnikiem produkcji nie jest:
- maszyna do montażu samochodów osobowych,
  - płaca aptekarza,
  - ropa naftowa,
  - ziemia uprawiana przez rolnika.
16. (1 pkt) Za naruszenie Konstytucji lub ustawy Zgromadzenie Narodowe może postawić prezydenta przed:
- Sądem Najwyższym,
  - Trybunałem Konstytucyjnym,
  - Trybunałem Stanu,
  - Najwyższym Sądem Administracyjnym.
17. (1 pkt) Typowy przykład systemu prezydenckiego to system polityczny:
- Republiki Federalnej Niemiec,
  - Rzeczypospolitej Polskiej,
  - Chińskiej Republiki Ludowej,
  - Stanów Zjednoczonych Ameryki.
18. (1 pkt) W razie śmierci Prezydenta RP zastępuje go:
- Prezes Rady Ministrów,
  - Marszałek Senatu,
  - Marszałek Senior,
  - Marszałek Sejmu.
19. (1 pkt) Administracyjny podział terytorium Polski obejmuje:
- dwa stopnie (gminy i województwa),
  - trzy stopnie (gminy, powiaty, województwa),
  - cztery stopnie (miasta i wsie, gminy, powiaty, województwa),
  - pięć stopni (miasta i wsie, gminy, powiaty, województwa, kraj).

Zapoznaj się z rysunkiem 1 – mapą, na której przedstawiono liczbę studentów w szkołach wyższych w Polsce. Wykorzystaj mapę, aby odpowiedzieć na pytanie nr 20.

20. (1 pkt) W 2014 roku najmniej osób studiowało na uczelniach w województwie:
- opolskim,
  - warmińsko-mazurskim,
  - świętokrzyskim,

d) lubuskim.

Rysunek 1

Źródło: GUS, <http://stat.gov.pl/infografiki-widzety/infografiki/infografika-z-okazji-miedzynarodowego-dnia-studenta-17-listopada,19,1.html>

21. (2 pkt) Referendum gminne jest ważne, jeśli weźmie w nim udział:
- 10% wszystkich uprawnionych,
  - 30% wszystkich uprawnionych,
  - 50% wszystkich uprawnionych,
  - 70% wszystkich uprawnionych.
22. (2 pkt) Niezależność i samodzielne sprawowanie władzy przez państwo nad danym terytorium to:
- suwerenność,
  - samorządność,
  - niepodległość,
  - niezawisłość.
23. (2 pkt) Twórcami koncepcji umowy społecznej byli:
- J. Locke, J.J. Rousseau, T. Hobbes,
  - N. Machiavelli, J. Locke, T. Hobbes,
  - św. Tomasz, N. Machiavelli, J. Locke,
  - św. Augustyn, św. Tomasz, N. Machiavelli.
24. (2 pkt) Wiąż obywatelska ma charakter:
- emocjonalny,
  - prawny,
  - religijny,
  - etniczny.
25. (2 pkt) Wybory do Senatu RP określane są przez następujące tzw. przymiotniki wyborcze:
- powszechne, bezpośrednie, tajne,
  - równe, proporcjonalne, tajne,
  - tajne, powszechne, równe,
  - bezpśrednie, powszechne, proporcjonalne.
26. (2 pkt) Strefa euro liczy obecnie:
- 18 państw członkowskich UE,

- b) 19 państw członkowskich UE,
- c) 20 państw członkowskich UE,
- d) 21 państw członkowskich UE.

Zapoznaj się z tabelą 1. Wykorzystaj ją, aby odpowiedzieć na pytania nr 27 i 28.

27. (2 pkt) W wyniku wyborów parlamentarnych w 2015 r. w Sejmie bieżącej kadencji znaleźli się przedstawiciele:
- a) 7 komitetów wyborczych,
  - b) 6 komitetów wyborczych,
  - c) 5 komitetów wyborczych,
  - d) 4 komitetów wyborczych.
28. (2 pkt) W wyniku wyborów parlamentarnych w 2015 r. w Sejmie bieżącej kadencji znaleźli się przedstawiciele:
- a) 3 partii o korzeniach socjaldemokratycznych,
  - b) 2 partii o korzeniach socjaldemokratycznych,
  - c) 1 partii o korzeniach socjaldemokratycznych,
  - d) nie znaleźli się przedstawiciele żadnej partii o korzeniach socjaldemokratycznych.

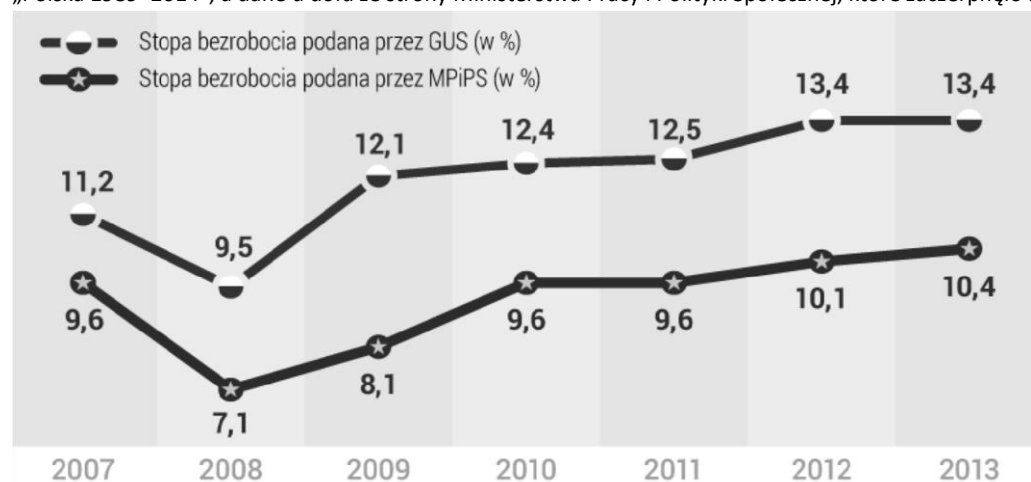
Tabela 1. Wyniki wyborów parlamentarnych w 2015 r.

Lp.	Nazwa komitetu	Zdobyte głosy	Procent
1	Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość	5711687	37.58%
2	Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP	3661474	24.09%
3	Komitet Wyborczy Wyborców „Kukiz’15”	1339094	8.81%
4	Komitet Wyborczy Nowoczesna Ryszarda Petru	1155370	7.60%
5	Koalicyjny Komitet Wyborczy Zjednoczona Lewica SLD+TR+PPS+UP+Zieloni	1147102	7.55%
6	Komitet Wyborczy Polskie Stronnictwo Ludowe	779875	5.13%
7	Komitet Wyborczy KORWIN	722999	4.76%
8	Komitet Wyborczy Partia Razem	550349	3.62%
9	Komitet Wyborczy Wyborców Zbigniewa Stonogi	42731	0.28%
10	Komitet Wyborczy Wyborców Mniejszość Niemiecka	27530	0.18%
11	Komitet Wyborczy Wyborców Zjednoczeni dla Śląska	18668	0.12%
12	Komitet Wyborczy Wyborców JOW Bezpartyjni	15656	0.10%

Zapoznaj się z rysunkiem 2. Wykorzystaj go do odpowiedzi na pytania 29 i 30.

Rysunek 2. Stopa bezrobocia w Polsce – porównanie danych Eurostatu i GUS-u

Poniższy wykres przedstawia dane nt. bezrobocia w Polsce. Dane u góry pochodzą z wydawnictwa Głównego Urzędu Statystycznego pt. „Polska 1989–2014”, a dane u dołu ze strony Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, które zaczerpnęło informacje od Eurostatu

Źródło: GUS – „Polska 1989–2014”, <http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/inne-opracowania/inne-opracowania-zbiorcze/polska-19892014.13.1.html>

<http://www.mpips.gov.pl/aktualnosci-wszystkie/zatrudnienie-i-przeciwdzialanie-bezrobociu/art,6865,polska-wsrod-liderow-spadku-bezrobocia-w-unii-europejskiej.html>

Wykres: polskawliczbach.wordpress.com

29. (2 pkt) Według danych Eurostatu wartość stopy bezrobocia w Polsce po 2008 r. wykazuje trend:
- a) rosnący,
  - b) malejący,
  - c) względnie stabilny,
  - d) trudno powiedzieć.
30. (2 pkt) W 2012 r. wartość stopy bezrobocia w Polsce zakomunikowana przez GUS była:
- a) wyższa o 3,3 punktu procentowego od wartości podanej przez MPiPS,
  - b) wyższa o 3,3 procent od wartości podanej przez MPiPS,
  - c) niższa o 3,3 punktu procentowego od wartości podanej przez MPiPS,
  - d) niższa o 3,3 procent od wartości podanej przez MPiPS.

